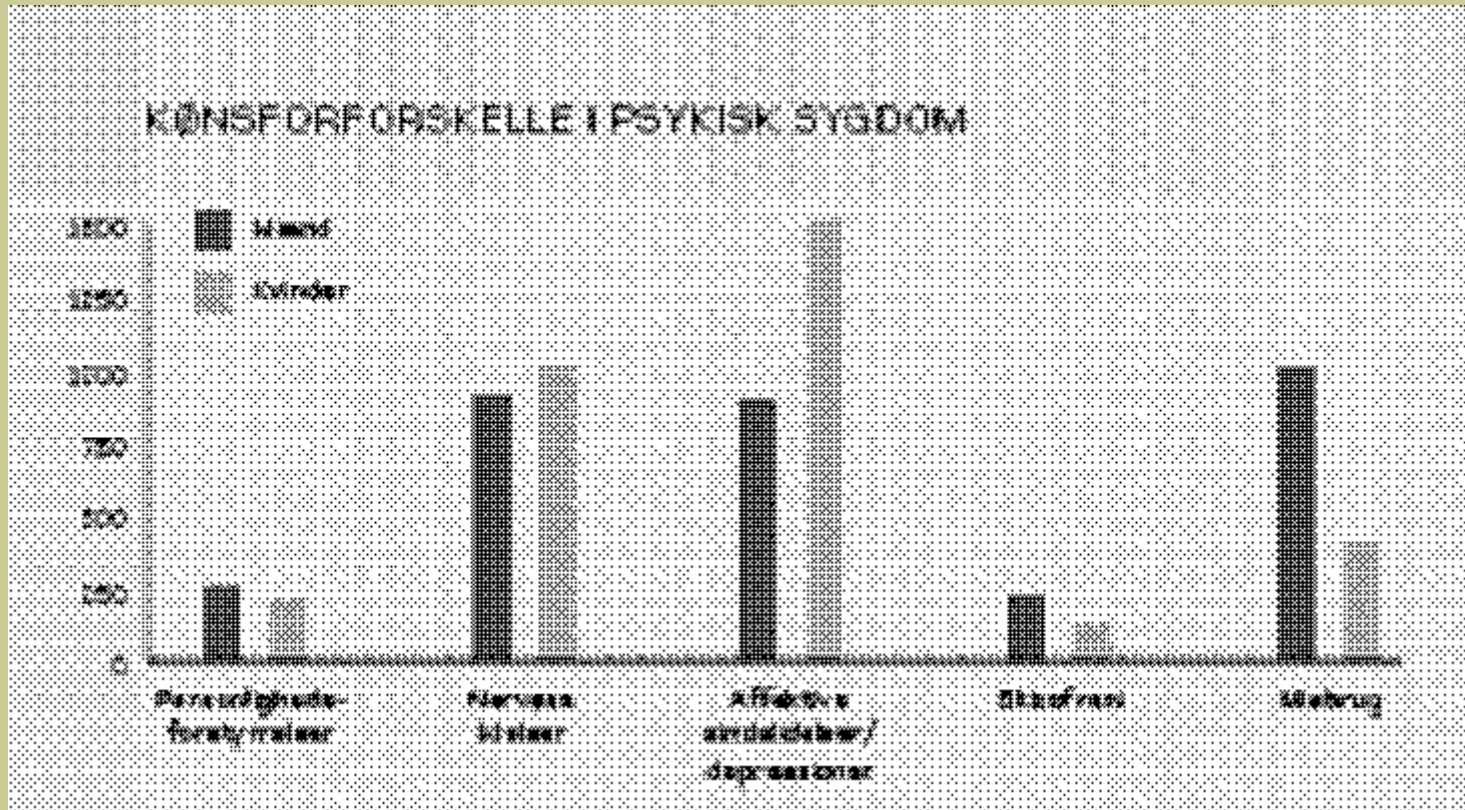

Mænd i psykoterapi?

Svend Aage Madsen

Kønsforskelle i psykiske problemer

PTSD: En rigtig mandelidelse?

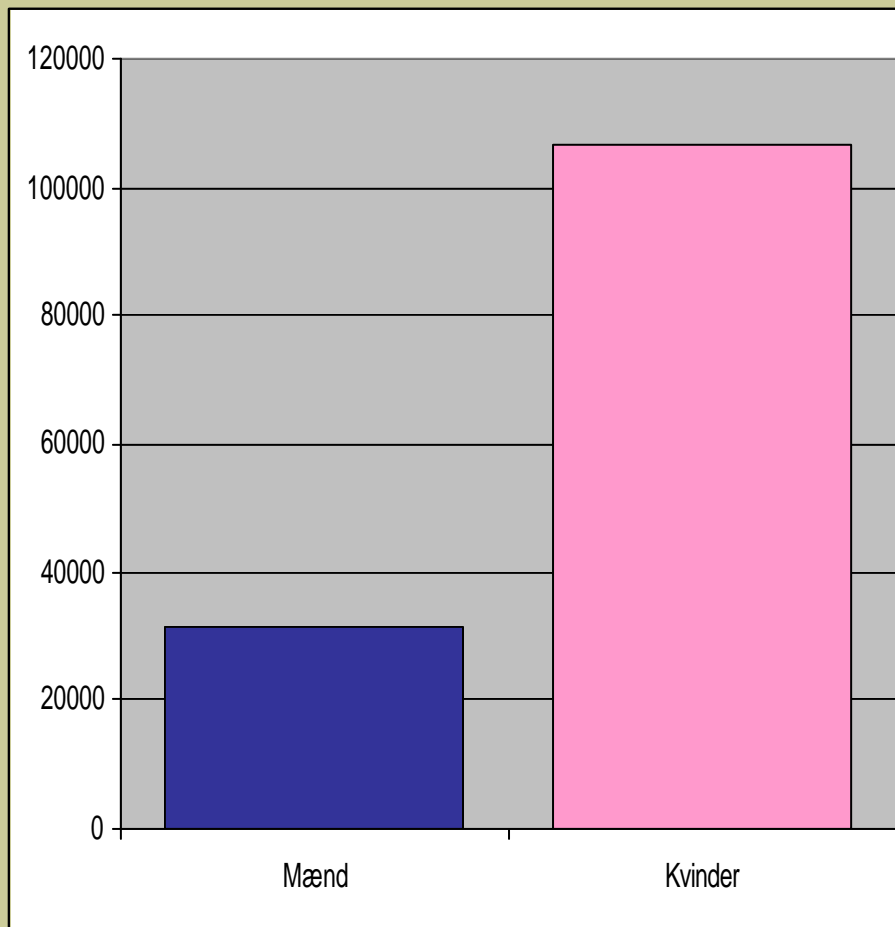
- PTSD opfundet som en 'krigsreaktion' ("granatchock")
- I dag: Dobbelt så mange kvinder med diagnosen
- Mænd med PTSD har en større tendens til at have symptomer i form af irritabilitet og alkohol misbrug

Personer indlagt med depression

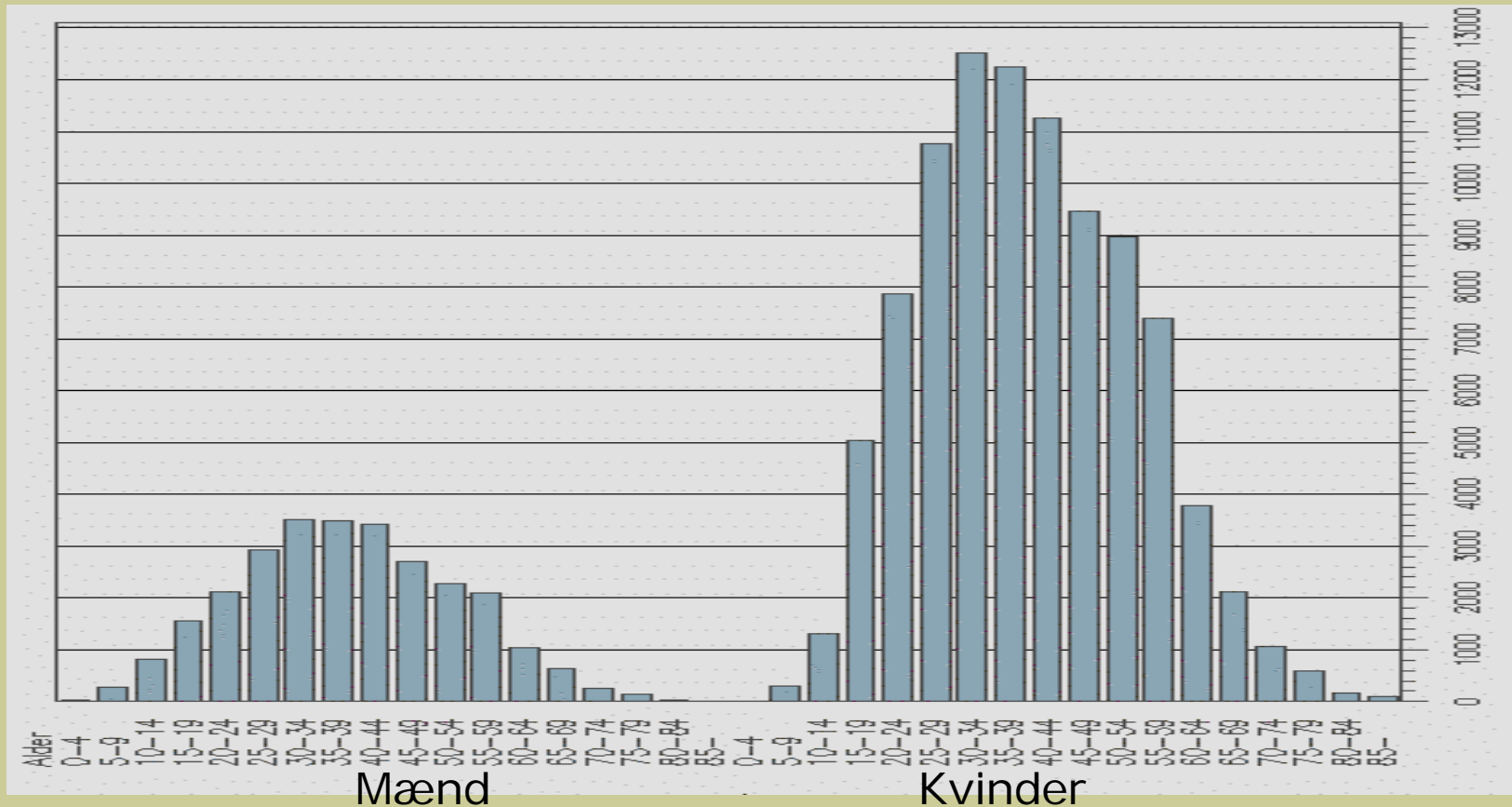
År	Mænd	Kvinder	Samlet
2000	1.005	2.203	3.208
2001	1.063	2.195	3.258
2002	981	2.102	3.083
2003	1.042	2.036	3.078
2004	963	1.937	2.900
2005*	1.017	1.993	3.010

*foreløbige tal, tal er fra Sundhedsstyrelsens statistik ** tal baseret på omsætning, da antal personer endnu ikke er opgjort, tal fra Lægemiddelstyrelsens statistikbank

Psykologkontakter for mænd og kvinder 2005

Psykologydelsler til mænd og kvinder – alder 2004

Depressive mænd uden behandling

Lis Raabæk Olsen, Ph.d.-afhandling 2006

- »Det er især mændene, der ikke kommer i behandling, og meget tyder på, at behandlingssystemet overser mænd, der lider af en depression. Af de mænd, der deltog i vores undersøgelse og havde en moderat eller svær depression, var ingen af dem i behandling.«

Mænd og psykologisk hjælp

Overskrifter i MHW2006

- Halvt så mange mænd som kvinder får diagnosen depression
- Dobbelt så mange mænd som kvinder begår selvmord
- Tre gange så mange mænd som kvinder har et alkohol- eller stofmisbrug
- Mænds psykiske problemer er underbehandlede

Ledende artikel i Jyllands-Posten 13. juni 2006: *Det svage køn*

”Der er givet nok at tage fat på med hensyn til mænds psykiske sundhed, men ...”

”At livet kan gøre ondt, endog meget ondt, er en del af livet og behøver ikke pr. automatik at udløse eksempelvis psykologhjælp”

”Enhver bør være forpligtet til, så langt evner og vilje strækker, at leve livet på godt og ondt, inden eksperthjælpen tilkaldes.”

(Manden) ”efterhånden forsøges gjort til repræsentant for det svage køn i forhold til gængs normsætning”

Idéer om mænd og behandling

At mænd:

- ikke har så meget behov for behandling af psykiske problemer.
- ikke ønsker behandling af psykiske problemer.
- regner med at mange psykiske problemer går over af sig selv.
- ikke synes psykoterapi er noget for dem, for de vil hellere handle sig ud af problemerne.
- helst vil have en pille, der hurtigt løser deres problemer

Særligt ved mænd og psykoterapi? 1

- Mænds forhold til at være afhængige af andre til løsning af psykiske problemer
- Behov for selvbestemmelse/autonomi.
- Imod kontrol og omklamring, ønsker selv at tage beslutninger
- Ukendskab til muligheder – bl.a. psykoterapi

Særligt ved mænd i psykoterapi? 2

- Mænds måder at klare psykisk smerte på:
 - 'store drenge græder ikke'
 - bagatelliserer problemer
 - modstand imod at 'overreagere'
 - optimistisk forestilling om, at problemer går over af sig selv
- Mænds måder at få smerte til at gå væk på:
 - At bedøve sig med alkohol og stoffer, når de får det psykisk dårligt
 - Vil gerne handle - mænds vægtning af forholdet imellem at være og handle
 - Søger kontrol over følelser - ikke vise svaghed, angst o.l.
- Privathed - ønsker en vis afstand til andre; andre skal ikke kende til ens problemer

Den forskellige socialisering

Trin et

Den forskellige socialisering

Trin to

Drengens tab af nære relationer?

- Freud's Ødipus: Fantasier om seksualitet
- Den oprindelige myte: Forældrene forkastede Ødipus
- Drengen: Når drengen bliver dreng, må han trække sig fra moderen – afvikle nærhed i forhold til hende
- Dis-identifikation

Erstattes mor-søn-relationen med en nær relation til faderen?

- 50% betegner deres fædre som psykisk og/eller fysisk fraværende
- 40% udtrykker en direkte negativ holdning til deres far som forældre
- 60% siger at deres far ikke forstod dem eller at de ikke ved om han gjorde
- 66% siger, at der ikke er noget fra deres far, de kan bruge spædbarnsfaderskabet

Fortrolighed med hvem?

Tale med	Piger		Drenge	
	Nemt (procent)	Svært (procent)	Nemt (procent)	Svært (procent)
Far	50	46	63	34
Mor	78	21	76	22
Bror	22	29	31	24
Søster	32	20	30	22
Kammerater, eget køn	81	17	68	29
Kammerater, modsat køn	37	55	38	50

Drengens kønsidentifikation

- Chodorow: For drenge og mænd bliver nære relationer synonyme med tab af det maskuline
- Drenge og mænd må hele tiden forsvare sig imod identifikation med det feminine
- Betyder drengens afstandtagen fra svaghed og en blokering af alle stærke følelser
-bortset fra vrede/agression

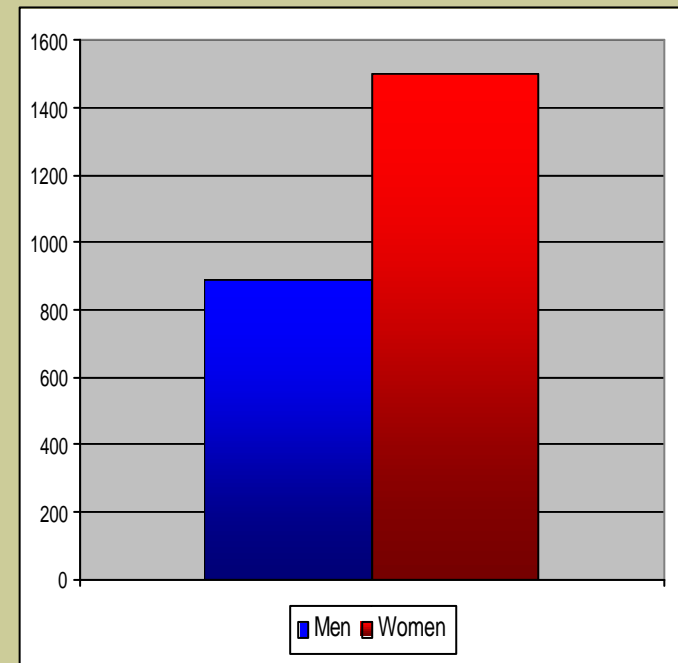
En særlig sårbarhed?

- Nyere amerikansk psykologi: Den tidlige adskillelse fra moderens nære 'holding' er traumatisk
- Skaber en dyb, navnløs sorg/ et savn
- Gør drenge/mænd mere sårbare overfor tab og adskillelse og skilsmisse
- Kan gøre dem angste for intimitet, fordi angsten for at miste er latent
- Defensiv autonomi

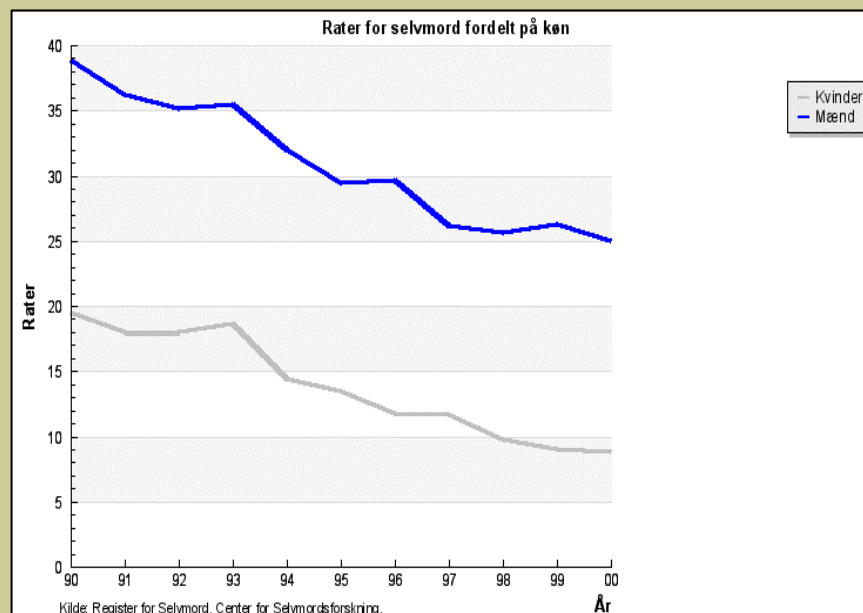
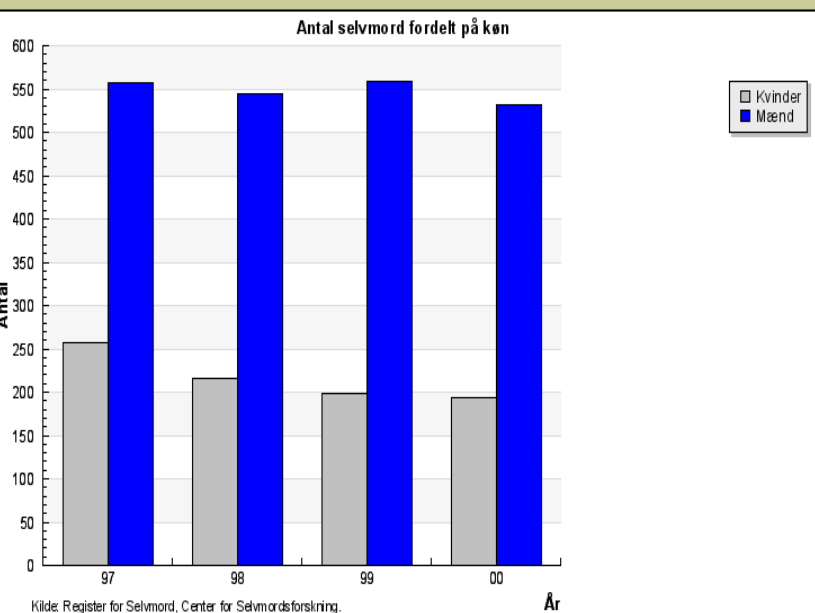
Mænd og depression

'Mandlige' symptomer:

- Vredesudbrud
- Aggressivitet
- Svag impuls kontrol
- Irritabilitet
- Destruktiv tankegang
- Lav stresstærskel
- Rastløshed
- Misbrug

De forskellige konsekvenser

Mandlige depressionssymptomer

- Tilbagetrækning fra relationer – benægtes eventuelt
- Overworking – besættelse
- Benægtelse af smerte
 - Bl.a. sorg og savn
- Rigide krav om autonomi
- Afvisning af hjælp
- Voldsom selvkritik